

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14Ps/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124203350
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antal, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2026:2124203350.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom JUDr. Michalom Antalom, PhD. v právnej veci osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/X, E., t.č. DSS Senica, Štefánikova 1377/77, 905 01 Senica, zastúpený opatrovníkom: Centrum pre deti a rodiny Piešťany, so sídlom Sasinkova 11, Piešťan, zastúpený procesným opatrovníkom: F. G., súdna úradníčka, vo veci návrhu navrhovateľa: Centrum pre deti a rodiny Piešťany, so sídlom Sasinkova 11, Piešťany, o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

I. Súd o b m e d z u j e spôsobilosť A. B., narodeného XX.XX.XXXX, na právne úkony v rozsahu:

- nakladania s hnutelným a nehnuteľným majetkom v akejkoľvek miere,
- disponovania s finančnou hotovosťou v akejkoľvek výške (vrátane disponovať virtuálne – bankomatovou kreditnou, debetnou kartou),
- uzatvárania akýchkoľvek zmlúv vrátane zmlúv majetkovo-právnej povahy, a to najmä zmlúv o prevode vlastníctva k hnutelným a nehnuteľným veciam, kúpnych zmlúv, darovacích zmlúv, zámenných zmlúv, záložných zmlúv, zmlúv o zriadení vecného bremena, zmlúv o pôžičke, zmlúv o úvere,
- uzatvárania dohôd v dedičskom konaní a spísania závetu,
- vystupovania v súdnych konaniach,
- samostatného vystupovania pred orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy, pred orgánmi špecializovanej štátnej správy, vrátane podávania podaní takýmto orgánom, vrátane orgánom polície, mestskej polície, súdom a prokuratúre,
- držania oprávnenia riadiť motorové vozidlá a zbrojného preukazu,
- uzatvárania manželstva alebo iných vzťahových zväzkov,
- udeľovania splnomocnenia,
- rozhodovania o svojej liečbe a o poskytovaní zdravotnej starostlivosti svojej osobe a o umiestnení svojej osoby do zariadenia poskytujúceho zdravotnú alebo inú starostlivosť,
- kandidovania vo voľbách do volených orgánov,
- rozhodovania o mieste svojho trvalého a prechodného bydliska.

II. Súd u s t a n o v u j e mesto Senica, Štefánikova 1408/56, 905 25, Senica, za o p a t r o v n í k a A. B., narodeného XX.XX.XXXX. Opatrovník je oprávnený a povinný zastupovať opatrovanca pri právnych úkonoch, v ktorých bola spôsobilosť opatrovanca obmedzená a je povinný predkladať súdu správy o výkone svojej opatrovníckej funkcie dvakrát ročne vždy k 30.06. a 31.12. kalendárneho roka za predchádzajúce polročné obdobie a po skončení funkcie je povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 14Ps/5/2024 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd obmedzil spôsobilosť menovaného na právne úkony a ustanovil mu opatrovníka.

2. Navrhovateľ návrh odôvodnil najmä tým, že menovaný je dlhodobo v ústavnej starostlivosti (na základe rozsudku o nariadení ústavnej starostlivosti Okresného súdu v Trnave, č.k.20P/279/2006, právoplatného dňa 01.12.2007, a na základe rozsudku o zmene zariadenia Okresného súdu Trnava, č.k. 18P/35/2015, právoplatného dňa 04.07.2015). A. bol do ich zariadenia prijatý dňa 17.08.2015. Z objektívnych príčin je zaradený do špecializovanej skupiny pre ŤZP deti. Z rozhodnutia ÚPSVaR Trnava, č. A2009/51727/Ma zo dňa 14.05.2009, na základe ktorého bol A. vydaný preukaz občana s ŤZP s potrebou sprievodcu vyplýva, že na základe záznamov lekára odd. posudkových činností sa A. považuje za občana s ŤZP, pretože miera jeho funkčnej poruchy je 70%. Lekárske správy o zdravotnom stave A. B. poukazujú na viaceré ochorenia. Ide o chlapca, ktorému bol diagnostikovaný globálny hypotonický syndróm, dystrofia mozočkových a mozgových hemisfér, porucha reči a jazyka, zmiešané obsesívne myšlienky a konania, stereotypné pohyby, epilepsia, mentálna retardácia stredného stupňa s autistickými črtami, má stacionárnu drobnú neexpanzívnu léziu F vľavo.

Podľa klinickej psychologičky je jeho intelekt v dolnom pásme ľahkej mentálnej retardácie. Samotná duševná zaostalosť je duševnou poruchou a tá je už dôvodom na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v zmysle §10 Občianskeho zákonníka. Tento stav nie je prechodný, ale trvalý. V sebaobslužných činnostiach potrebuje len dohľad dospeléj osoby, občas usmernenie čo a ako správne urobiť. Zapája sa do chodu domácnosti, pomáha s drobnými domácimi prácami. Peter nie je schopný robiť právne úkony vo vzťahu k financiám a majetku, nevie nakladať s peniazmi.

Otec A. B., nar. XX.XX.XXXX, zomrel XX.XX.XXXX. Matka, H. H., nar. XX.XX.XXXX, sa nachádza v Domove sociálnych služieb Medveďov. Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda, č.k. 6Ps/3/2010 zo dňa 07.12.2010 bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Rozsudok je právoplatný dňom 13.01.2011. O syna nejaví záujem. Od umiestnenia A. v zariadení s ním lx telefonovala a lx ho navštívila. Navrhovateľ nepozná žiadnu blízku osobu, ktorá by prevzala za A. zodpovednosť. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 9P/163/2017, zo dňa 29.10.2019, právoplatného dňa 26.11.2019 bol A. ustanovený poručník obec Bučany. Nakoľko menovaný dosiahol plnoletosť, nariadená ústavná starostlivosť mu skončila, je potrebné mu zabezpečiť umiestnenie v domove sociálnych služieb a vybaviť mu invalidný dôchodok. V nadväznosti na vyššie uvedené má navrhovateľ daný právny záujem, aby A. B., nar. XX.XX.XXXX, súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony. Ako dôkazy navrhovateľ priložil spomínané rozhodnutia, rodný list menovaného, úmrtný list jeho otca, rozhodnutie o odkázanosti menovaného na sociálnu službu v domove sociálnych služieb spolu s posudkom, lekársky posudok zo dňa 15.08.2022, lekársku správu zo dňa 18.04.2024, lekársky nález zo dňa 28.07.2023, lekársky nález zo dňa 18.07.2023, lekársky nález zo dňa 08.02.2024, vyjadrenie lekára zo dňa 01.03.2024.

3. Uznesením sp. zn. 14Ps/5/2024-35 zo dňa 05.06.2024 začal (na podnet navrhovateľa) konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci ustanovenia opatrovníka pre menovaného, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne do právoplatného skončenia veci samej osobe, ktorej spôsobilosť na právne úkony má byť obmedzená, ustanovil za opatrovníka: Centrum pre deti a rodiny Piešťany, so sídlom Sasinkova 11, Piešťany. Súd týmto uznesením zároveň ustanovil menovanému F. G., súdnu úradníčku, za procesného opatrovníka na zastupovanie v tomto konaní.

4. Uznesením sp. zn. 14Ps/5/2024-46 zo dňa 18.09.2025 bol do konania pribratý znalec z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria MUDr. Mário Straka.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná a znalca, znaleckým posudkom ako aj listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľom, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav.

6. V danej veci mal po vykonanom znaleckom dokazovaní za nepochybné, že návrh bol podaný dôvodne, keď menovaný trpí trvalou duševnou poruchou (mentálna retardácia veľmi ťažkého stupňa) pre ktorú nie je schopný autonómne fungovať v žiadnej oblasti existencie a vyžaduje kontinuálny dohľad. Navrhovateľ

a ani procesný opatrovník voči znaleckému posudku nenamietali. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby bol menovaný obmedzený na spôsobilosti na právne úkony a aby mu bol ustanovený opatrovník.

7. Súd menovaného na základe odporúčania znalca obmedzil v jeho spôsobilosti na právne úkony v podstate najširšom rozsahu, keďže ako už bolo uvedené, menovaný nie je schopný samostatne fungovať a potrebuje trvalý dohľad.

8. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

Podľa § 10 ods. 1 a 2 OZ, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony. (1) Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí. (2)

Podľa § 231 písm. a) CMP, v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

Podľa § 239 CMP, ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

Podľa § 240 ods. 3 veta prvá CMP, rozhodnutie vo veci samej súd okrem zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka doručí aj osobe, o ktorej spôsobilosti sa koná.

Podľa § 243 ods. 1 a 2 CMP, súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná. (1) Súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhľadne. (2)

Podľa § 244 CMP, súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

Podľa § 248 ods. 1 a 2 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. (1) Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka. (2)

Podľa § 272 CMP, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 274 ods. 2 CMP, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

9. Po posúdení zisteného skutkového stavu v spojení s vyššie citovanými ustanoveniami § 10 ods. 2 OZ a § 231 písm. a) CMP dospel súd k záveru, že zákonné podmienky pre obmedzenie spôsobilosti osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, na právne úkony sú v tomto prípade splnené, pričom s účinnosťou od 01.07.2016 už úplne pozbavenie spôsobilosti na právne úkony nie je možné. V konaní bolo nesporne preukázané, že menovaný trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná, je trvalého charakteru, a v jej dôsledku nie je schopný robiť právne úkony, ktoré súd definoval vo výroku I. rozsudku.

10. Vo výroku II. súd ustanovil menovanému za opatrovníka mesto Senica, keďže navrhovateľovi a ani súdu nie sú známe žiadne osoby z rodinného prostredia alebo iné vhodné osoby, ktoré by mohli túto funkciu vykonávať. Mesto Senica v tejto súvislosti s ustanovením za opatrovníka v konaní vyjadrilo súhlas. Súd I. J. ustanovil opatrovníkom menovaného s tým, že mu zároveň vo výroku rozsudku v zmysle s § 274 ods. 2 CMP vymedzil rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

11. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd potom podľa § 52 CMP, keď vo výroku III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože v mimosporových konaniach je

v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP, keď zároveň platí, že trovy dôkazov platí štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava, avšak odvolanie podané navrhovateľkou a procesným opatrovníkom by nebolo právne účinné, pretože títo sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.